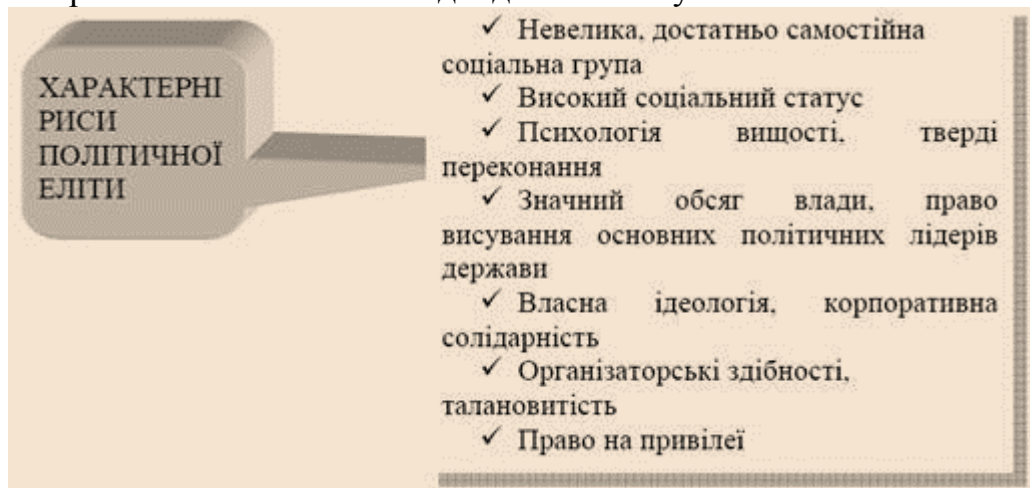

Сутність, ознаки та функції політичної еліти

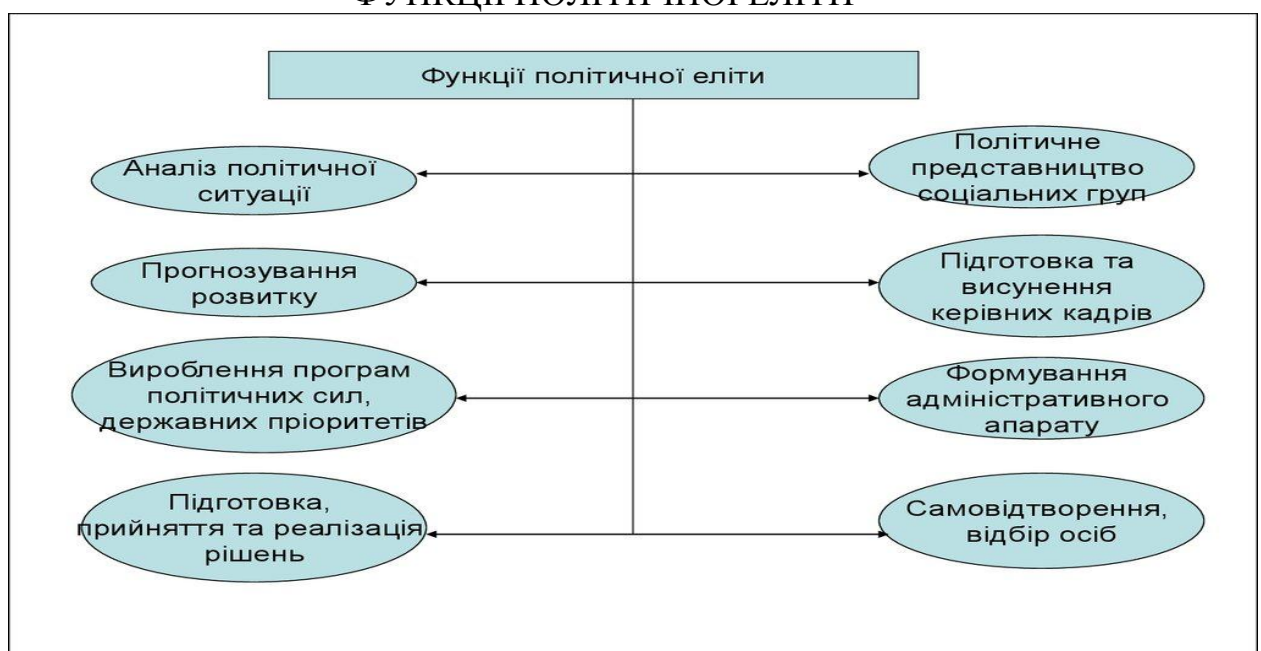
ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА (франц. *elite* – краще, відібране, вибране) – самостійна, вища, відносно привілейована група людей, наділена особливими психологічними, соціальними і політичними якостями, яка бере безпосередню участь у затвердженні і здійсненні рішень, пов’язаних з використанням державної влади або впливом на неї.

ЗНАЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ – відіграє надзвичайно важливу роль у досягненні політичного успіху і соціально позитивної спрямованості політичних процесів. Зумовлено це тим, що вона уособлює **найважливіші риси політики: владу, авторитет, вплив, керівництво, представництво і відображення суспільно-політичних інтересів.**

З точки зору суспільного управління, будь-яке суспільство може бути поділене на два основні стани: **більшість, якою керують, і меншість, що керує.** Відносини між ними є стрижнем усієї політичної історії. В цілому до характерних рис політичної еліти слід віднести наступні:

ФУНКЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ

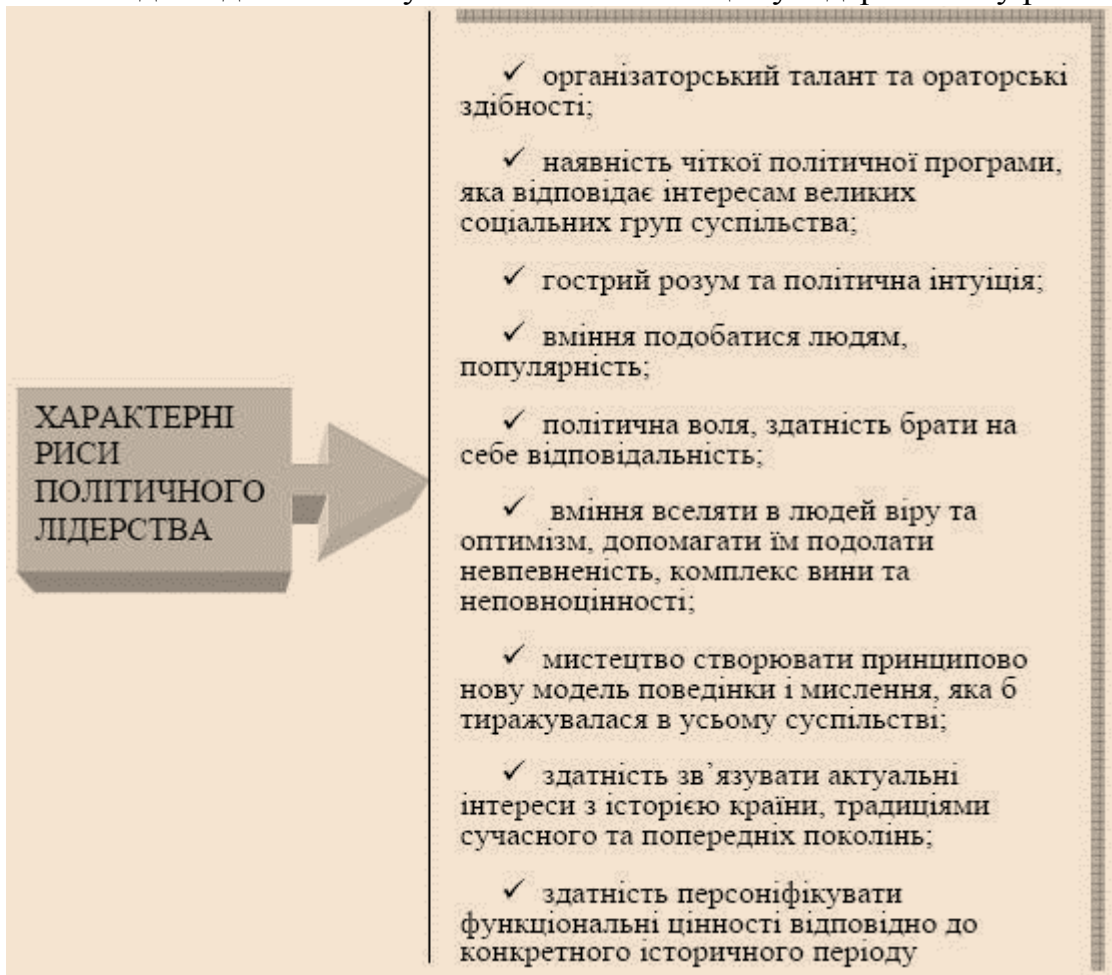
ВІДБІР ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ – виокремлюються дві основних системи відбору політичних еліт: антрепренерська і система гільдій.

Політичне лідерство: сутність, ключові якості та типи поведінки

ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО – (від англ. *Leader* – ведучий, керівник) процес міжособистісної взаємодії, в ході якого авторитетні люди, наділені реальною владою, здійснюють легітимний вплив на все суспільство, чи певну його частину, котра добровільно віддає їм частину своїх політико-владних повноважень і прав.

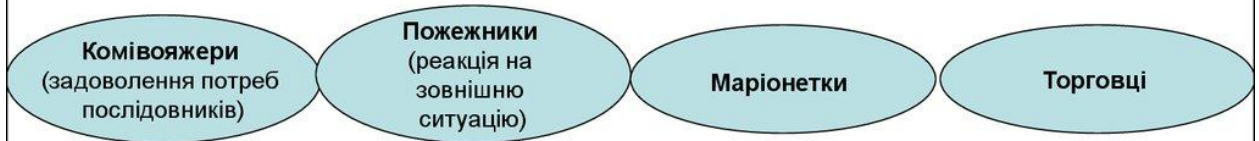
Політичне лідерство є вищим рівнем лідерства взагалі, оскільки воно відображає владні відносини в суспільстві на найвищому – державному рівні.

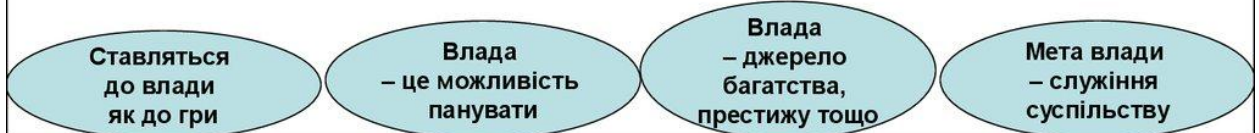
Типологія політичного лідерства

Критерій	Типи
Обіймання посади	Формальні, неформальні
Рівень діяльності	Світові, національні, регіональні
Соціальна база	Молодіжні, жіночі тощо
Місце у владі	Лідери правлячих партій, опозиційні лідери
Політична тактика	Реформістські, революціонери, консервативні
Легітимність (М. Вебер)	Традиційні, харизматичні, "рутинні"
Методи управління	Демократичні, авторитарні
Засоби консолідації прибічників	Ідеологічні, неідеологічні

Типологія М. Херманна

Типологія Л. Климанської

ФУНКЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА – визначаються цілями, які ставлять перед собою політичні лідери, та ситуацією, в якій вони діють. Найбільш загальними з них є функції вираження соціальних інтересів, новаторська, інтегративна, організаторська й комунікативна.

1. Вираження соціальних інтересів

Особа може стати політичним лідером лише тоді, коли виражає інтереси тієї спільноти людей, на лідерство в якій вона претендує. Це може бути як відносно невелика група людей, так і соціальна спільність – класова, етнічна, демографічна, професійна, територіальна, а також виборці певного округу чи країни в цілому.

2. Новаторська функція

Для того щоб стати лідером, обійняти певну керівну посаду, претендент на лідерство має запропонувати щось нове порівняно з попереднім керівником.

Ця функція означає, що політичний лідер свідомо вносить нові, конструктивні ідеї соціального устрою. Він формулює нові соціальні цілі й

завдання, обґрунтовує стратегічні пріоритети й тактичні засоби їх досягнення і розв'язання.

3. Інтегративна функція

Підтримка соціальної цілісності суспільства неможлива без цілеспрямованих зусиль щодо згуртування всіх соціальних спільностей. Інтегративна функція спрямована на підтримку цілісності і стабільності суспільства, громадянського миру і злагоди. Подолання кризових явищ і своєчасне розв'язання суперечностей сприяють розвитку інтегративних суспільних процесів і підтримці цілісності соціальної системи.

4. Організаторська функція

Полягає у втіленні цілей і завдань, які стоять перед суспільством і відображені у програмі лідера, в конкретні дії. Йдеться про мобілізацію народних мас на втілення політичних програм і рішень у життя.

5. Комунікативна функція

Полягає в забезпеченні лідерами зв'язку як між масами й політичними інститутами, так і між самими політичними інститутами, у тому числі між очолюваними лідерами вищими органами держави – парламентом, урядом, главою держави, вищими судами. Завдяки лідерам відбувається координація та узгодження дій усіх суб'єктів політики.